

Veelkleurige Kerk

Samenvatting beleidsplan
2017-2021

Het Evangelie voor iedereen

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Missionair verlangen	8
2. 'Geloven & Groeien' en 'Dienen'	12
3. De GZB in en voor Nederland	20

Het volledige
beleidsplan staat
op [www.gzb.nl/
beleidsplan](http://www.gzb.nl/beleidsplan).

De GZB is een zendingsorganisatie in de Protestantse Kerk in Nederland. Het beleidsplan 2017-2021 **'Veelkleurige Kerk - Het Evangelie voor iedereen'** is gemaakt in samenwerking met lokale partnerkerken en -organisaties, zendingswerkers en gemeenten in Nederland.

Postbus 28
3970 AA Driebergen
T 0343-512444
E info@gzb.nl
W www.gzb.nl

Inleiding

God is betrokken op deze wereld (missio Dei). In Jezus Christus is het Koninkrijk van God op aarde doorgebroken en dat zal voltooid worden in de nieuwe schepping. Zending is er vanwege deze betrokkenheid van God en vindt plaats in gehoorzaamheid aan Hem. Het is er ook alleen in verbondenheid aan Hem, en is daarom een beweging van de Geest. Het Evangelie roept ons op tot een levende relatie met God. Hierin staat de genade van God centraal en daarom is verzoening een sleutelwoord. De verzoening met God hangt niet van ons af, maar van de genade van God en het werk van de Heilige Geest: de genade gaat voorop.

Mensen worden op een nieuwe manier met God verbonden maar ook met elkaar in een levende gemeenschap van gelovigen. Het Woord daagt hen uit om het Evangelie in elk tijd en context door te geven en zichtbaar te maken. Dit werkt in op alle verbanden en structuren in de samenleving en draagt bij aan de uitbreiding van het Koninkrijk van God. Hierin wordt ook iets zichtbaar van de machten en krachten die deze

wereld lijken te beheersen. Echter, daar waar iets van het Koninkrijk van God zichtbaar wordt, wordt God geëerd en gaan mensen delen in de bevrijdende kracht van het Evangelie. Zo schakelt de Heilige Geest mensen in om het Koninkrijk uit te breiden en vorm te geven.

De wereldwijde kerk en dus ook gemeenten in Nederland zijn daarbij ingeschakeld en hierbij is de GZB nauw betrokken. De GZB weet zich geroepen om bij te dragen aan de stichting en opbouw van gemeenten die missionair betrokken zijn op hun omgeving en open staan voor iedereen. Deze zendingsroeping is van alle tijden, maar met de religieuze, politieke en economische ontwikkelingen in de wereld zijn onze focus, werkwijze en houding veranderd. Onze tijd is een tijd vol toenemende onzekerheid, nationalisme en radicalisering. Religieuze spanningen nemen toe en maken het werk in islamitische landen steeds moeilijker. Een wereld waarin dingen niet maakbaar zijn, maar waar volharding, lijden en presentie op de wijze van Jezus steeds belangrijker worden.

Als GZB leven we vanuit het verlangen naar de uitbreiding van het Koninkrijk van God en daarom doen we ons werk vanuit een aantal kernwaarden:

- **Met vreugde geroepen**

Omdat zending een opdracht is van God en wij het leven in het Evangelie hebben gevonden, willen wij dit met vreugde delen met anderen.

- **Geleid door de Geest**

Omdat God Zijn doel met deze wereld realiseert, laten wij in ontspannen vertrouwen ons in al onze keuzes leiden door de Geest van God.

- **Kwetsbaar present**

Omdat het God is die mensen op onze weg brengt en omdat voor God iedereen gelijk is, zullen wij ons leven met anderen delen en staan wij in alle kwetsbaarheid naast elkaar.

- **Hoopvol vertrouwend**

Omdat het Koninkrijk van God door God zelf zal worden voltooid zullen we leven en werken vanuit deze verwachting. Zending is daarom doorzetten, vertrouwen en moed houden.

In het Evangelie gaat het altijd om woord en daad, om getuigen en dienen. Of met de woorden van Jezus in Lucas 10:27: om het liefhebben van God en de naaste. Getuigen en dienen zijn uitgewerkt in de twee programmalijnen van de GZB: 'Geloven & Groeien' en 'Dienen'. In ons nieuwe beleidsplan staat wat dit betekent voor de komende vijf jaar (2017-2021): wat doen we, hoe doen we het en wat zijn onze ambities? Dit document is een samenvatting van dat beleidsplan.

1. Missionair verlangen

Getuigen: mensen leren God kennen en gaan voor Hem leven

'...als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden. En dit alles is uit God, Die ons met Zichzelf verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening van de verzoening gegeven heeft.' (2 Kor. 5: 17-18)

Inspiratie-
tekst

- Centraal in de Evangelieverkondiging staat Jezus Christus, want Hij is de weg naar God. Alleen door Jezus als verlosser te erkennen, worden mensen met God verzoend en wordt hun leven nieuw waardoor zij zich ook met anderen kunnen verzoenen.
- Getuigen van het Evangelie is bij de GZB de programmalijn 'Geloven & Groeien' waarin we bijdragen aan gemeentestichting en gemeenteopbouw. Doel is dat mensen God leren kennen en een plek hebben waar zij kunnen groeien in geloof, met het oog op de roeping van de gemeente in de eigen omgeving.
- Iedere christen is geroepen om het Evangelie met anderen te delen, in Nederland en daarbuiten. De GZB ondersteunt gemeenten in deze roeping. Wij geloven dat de opdracht voor zending aan de gemeente gegeven is.

Dienen: mensen geven Gods liefde door aan hun naasten door hen te helpen in moeilijke omstandigheden

'Wij waren zo vol verlangen naar u dat wij graag met u niet alleen het Evangelie van God wilden delen, maar ook onszelf, omdat u ons lief geworden was.' (1 Thess. 2: 8).

Inspiratie-
tekst

- In dienen (diaconaat) is Jezus ons voorbeeld. Hij kwam niet om 'gediend te worden, maar om te dienen'. Hij deed dat door Zijn leven met mensen te delen: gelijkwaardig zijn, omzien naar de ander, helpen waar het nodig is.
- De programmalijn 'Dienen' is gericht op de materiële en pastorale zorg voor mensen die kwetsbaar zijn en in de marge leven. Kernwoorden zijn: inclusie (ook mensen in de marge), rechtvaardigheid.
- Dienen is een roeping en daarom taak van de hele gemeente. De GZB ondersteunt gemeenten in Nederland in deze roeping. Het diaconale programma van de GZB, Project 10 27, verwijst naar de opdracht van Jezus in Luc. 10:27.

Focus

> Twee programmalijnen, één missie

Hoewel voor de GZB getuigen en dienen twee programmalijnen zijn, geloven wij dat ze bij zending nooit kunnen worden losgekoppeld. Geloven kan niet zonder naar de ander om te zien en naar de ander omzien vertelt iets van Gods liefde. Getuigen en dienen gaan hand in hand en in beide staat Jezus centraal. Ook Hij zag de mens als eenheid van ziel en lichaam.

> Gemeenschap

Als mensen door de Geest zijn vernieuwd, worden zij opgenomen in een nieuwe gemeenschap. Deze geloofsgemeenschap, de christelijke gemeente, is het lichaam van Christus en daarmee de plek waar Hij zichtbaar is in deze wereld. In de gemeente is iedereen welkom om te geloven, te groeien en om daarvanuit te dienen. Geloven doe je samen. In de komende beleidsperiode legt de GZB de focus op het open en inclusieve karakter van de gemeente: het is een plek voor iedereen om God te leren kennen en medechristenen te ontmoeten.

> Geest en context

Geloofsgemeenschappen zien er overal anders uit. Het Evangelie is op alle plekken hetzelfde, maar de uitwerking is veelkleurig en verschilt per context, omdat culturen van invloed zijn op de manier waarop mensen hun geloof vormgeven. Bij de GZB is er alle ruimte voor deze eigenheid. Methoden en materialen binnen de verschillende programma's worden zo ontwikkeld dat ze aansluiten bij en relevant zijn voor de mensen voor wie ze bedoeld zijn.

> Nederland

De GZB gelooft dat Gods zending op elke plek hetzelfde is. Er is geen scheiding tussen zendingsveld en zending in Nederland. Wat we verlangen voor de gemeenten in het buitenland, moet ook het verlangen voor onze eigen gemeente zijn. De GZB gelooft dat christenen elkaar wereldwijd nodig hebben om de 'breedte, lengte, diepte en hoogte' van God te leren kennen (Ef. 3: 18).

2. 'Geloven & Groeien' en 'Dienen'

Doelstelling, werkwijze en ambities

Programmalijn 'Geloven & Groeien'

Vanuit een open geloofsgemeenschap delen christenen het Evangelie met de mensen om hen heen en heten hen welkom binnen die gemeenschap om te groeien in geloof en verantwoordelijkheid.

Doelstelling

De GZB werkt aan deze doelstelling door:

- **Gemeentestichting:** we steunen missionaire programma's van partnerkerken en -organisaties, soms op plekken waar nog geen kerk is met als doel daar een gemeente te stichten. Sommige programma's zijn gericht op een specifieke doelgroep, bijvoorbeeld gevangenen.
- **Toerusting van gemeenteleden:** we steunen het toerusten van kerkelijke leiders en gemeenteleden zodat zij kunnen groeien in geloof en verantwoordelijkheid. Een belangrijke vorm van dit toerustingswerk zijn bijbelcursussen in lokale gemeenten (TEE). Toerusting is soms gericht op een specifieke doelgroep, bijvoorbeeld jongeren.
- **Theologische opleidingen:** we steunen de opleiding van predikanten en kerkelijke leiders zodat zij op hun beurt gemeenteleden kunnen toerusten.
- **Bijbelvertaalwerk:** we steunen het vertalen, verspreiden en bevorderen van (het gebruik van) de Bijbel.

Het versterken van lokale gemeenten als plek waar iedereen welkom is

De GZB gelooft dat christenen elkaar nodig hebben om te kunnen groeien in geloof en verantwoordelijkheid en dat de gemeente de plek is waar dit gebeurt. De GZB heeft het belang van de gemeente, als plek om God te leren kennen en daarvanuit voor hem te leven, niet zelf bedacht. Toen God Zijn verbond met Abraham/Israël sloot, is de geloofsgemeenschap als plek waar mensen God kunnen leren kennen, begonnen.

De gemeente is de gemeenschap van mensen die met Christus leven. Ze is een teken van Gods Koninkrijk in een gebroken wereld. Gelovigen worden geroepen om als priester de omgeving te dienen, als profeet te getuigen en als koning te strijden tegen zonde en onrecht. Dit betekent ook kruisdragen. Een belangrijk kenmerk van de christelijke gemeente is haar open en inclusieve karakter: iedereen die meer over God wil weten is welkom. In de praktijk blijkt dit niet altijd makkelijk. Daarom willen we de komende vijf jaar inzetten op de gemeente als plek waar mensen niet alleen welkom worden geheten, maar zich ook welkom voelen. We willen gemeenten steunen in het zoeken naar manieren waarop alle gelovigen kunnen participeren.

Focus

› Open en inclusief

De GZB gelooft dat voor God alle mensen gelijkwaardig zijn omdat iedereen Zijn genade nodig heeft. Dit betekent dat bijvoorbeeld kleur of afkomst nooit een reden mag zijn voor uitsluiting van de gemeente. Daarom willen we gemeenten stimuleren om een plek te zijn waar iedereen die wil geloven welkom is. Eenheid in diversiteit.

› Creatief

Voor de GZB is er geen vast model van een gemeente. Samen met lokale

gemeenten willen we ontdekken hoe geloven en groeien in geloof vorm krijgen in de verschillende contexten waarin wij werken.

Al het werk van de GZB is uiteindelijk gericht op de vorming of versterking van open en inclusieve gemeenten. Onze projecten moeten hieraan meetbaar bijdragen. De gemeente kan zowel doel als middel zijn: doel voor mensen die willen geloven en groeien en middel om vanuit de gemeente het geloof met mensen te delen.

Programmalijn 'Dienen'

Vanuit een open geloofsgemeenschap helpen christenen, in navolging van Jezus, mensen in de marge van de samenleving. In het bijzonder hebben zij aandacht voor de allerarmsten in de gemeenschap.

De GZB werkt aan deze doelstelling door lokale gemeenten bewust te maken van hun diaconale roeping en hen daarin toe te rusten. Diaconaat is daardoor altijd verbonden aan de gemeente. Toerusting in gemeentediaconaat is daarom niet alleen gericht op hulpverlening, maar ook op het aanvaarden van mensen in de marge als deel van de geloofsgemeenschap.

De GZB steunt diaconaal werk van gemeenten op het gebied van:

- Gezondheidszorg
- Onderwijs
- Zorg voor kwetsbare en gemarginaliseerde mensen
- Noodhulp

Het vanuit lokale gemeenten bereiken van de meest gemarginaliseerde mensen in de samenleving

Uit onderzoeken blijkt dat 20 procent van de meest kwetsbare mensen (in vaktermen: de 'armsten van de armen') niet wordt bereikt, soms ook doordat zij zichzelf uitsluiten. De GZB gelooft dat er binnen de gemeente plek is voor iedereen en dat zij daarom ook juist moet omzien naar mensen die nergens een plek hebben, zelfs niet in een gemeente. De christelijke gemeente is een plek voor mensen die niet mee kunnen en niet mee mogen doen. We willen werken aan lokale activiteiten om hen bij de gemeente te betrekken. Met partnerorganisaties die deze focus niet hebben, bouwen we de relatie af.

Focus

> Mensen in de marge

Mensen in de marge zijn mensen die door uitsluiting niet volwaardig mee kunnen doen in de maatschappij. Dit kan te maken hebben met etnische afkomst, sociaal-economische status, politieke of religieuze achtergrond, geslacht of leeftijd. Concreet gaat het bijvoorbeeld om mensen die in extreme armoede leven, zieken, vergeten ouderen, kansarme kinderen, gehandicapten of verslaafden.

> Betrekken bij de gemeenschap

Bij gemeentediaconaat gaat het niet alleen om het bereiken van gemarginaliseerden en het daadwerkelijk lenigen van hun nood, maar ook om het betrekken van deze mensen bij de gemeente. De christelijke gemeente moet hierin een voorbeeld voor de gemeenschap als geheel zijn.

Inzet van de GZB

De bijdrage van de GZB aan de programma's 'Geloven & Groeien' en 'Dienen' bestaat uit:

- **Het inzetten van mensen**

De GZB zendt zendingswerkers uit binnen met partnerkerken ontwikkelde programma's waarbij zij hun eigen expertise meenemen. Wij geloven in het uitzenden van mensen omdat dit een diepere betekenis aan partnerschap geeft: wereldwijd vormen we met elkaar het lichaam van Christus.

- **Het delen van kennis en ervaring**

De GZB kan aan de verschillende programma's een bijdrage leveren door het delen van kennis en

ervaring. Ook kan zij faciliteren in het verbinden tussen Nederland en het buitenland of buitenlandse partners onderling om zo van elkaar te leren (netwerkontwikkeling).

- **Het steunen van projecten**

De GZB steunt binnen de programma's projecten van partnerkerken en -organisaties die binnen de doelstelling van beide programma's vallen. Het gaat om de vorming en toerusting van gemeenten en om diaconale projecten vanuit de lokale gemeente, waarbij dus in alle gevallen de focus op de inclusieve gemeente ligt.

Het opbouwen van eigen expertise op het gebied van gemeentediaconaat, kerkelijk jeugdwerk en gemeenteopbouw.

Om tegemoet te komen aan specifieke vragen van partnerkerken en –organisaties wil de GZB zich de komende jaren ontwikkelen op drie expertisegebieden: gemeentediaconaat, kerkelijk jeugdwerk en gemeenteopbouw. Expertiseteams kunnen flexibel worden ingezet om lokale gemeenten te helpen om zich op het gewenste terrein te ontwikkelen of te versterken. De teams brengen hierbij hun wereldwijde ervaring in. Met het team ‘Wereldwijd Jeugdwerk’ ontwikkelen GZB en HGJB expertise op het gebied van kerkelijk jeugdwerk. Doel is deze kennis te delen met partnerkerken zodat zij hun jeugdwerk kunnen ontwikkelen of versterken.

Focus

› Context bepaalt

Contextualisatie betekent dat niet de zendingwerker maar de context de inhoud van het zendingswerk bepaalt. Bij bijvoorbeeld het maken van materialen voor gemeenteopbouw schrijft of vertaalt niet de zendingwerker een methode, maar kijkt hij samen met lokale collega’s aan welke lesstof behoefte is en wat voor de betreffende context de beste leer methode is. De rol van de zendingwerker is daarin vooral ondersteunend en van coachende aard.

› Kwetsbare houding

‘Kwetsbaarheid’ is een kernbegrip.

Het is een houding van gelijkwaardigheid, niet van macht. Voor zendingswerkers die worden ingezet in een lokale context en weliswaar hun eigen expertise meenemen, betekent dit dat zij zoveel mogelijk deel worden van de context, ook als dat een leven in de marge betekent. Ze delen niet alleen hun kennis, maar ook zichzelf, hun leven, hun ‘zijn’. Een kwetsbare houding betekent een overstap van beheersing naar relatie. Ook voor de organisatie als geheel betekent dit de bereidheid om dienstbaar te zijn, mee te werken en dus ook ‘vuile handen’ te maken.

3. De GZB in en voor Nederland

Zendingswerk heeft een betrokken achterban nodig. De Nederlandse context waarmee de GZB als kerkelijke organisatie te maken heeft, kent steeds meer uitdagingen.

- De GZB is een ledenorganisatie, maar steeds minder mensen verbinden zich als lid aan een organisatie.
- De GZB is een kerkelijke organisatie, maar de automatische verbondenheid met een organisatie van 'jouw' kerk is steeds minder vanzelfsprekend.
- De GZB is een zendingsorganisatie, maar in een tijd van secularisatie spreekt zending steeds minder mensen aan.

De rol van de GZB in Nederland heeft twee kanten:

- **Betrokkenheid en financiële steun voor het zendingswerk creëren**

Het werk van de GZB wordt gesteund door gemeenten in Ne-

derland. Daarom is het belangrijk dat deze gemeenten zich verantwoordelijk voelen en betrokken blijven of worden voor zending. Samen met zendingscommissies, diaconieën en predikanten zoekt de GZB naar manieren om deze betrokkenheid te behouden en te vergroten. In het huidige speelveld betekent dit een scherpe positionering van 'het merk GZB'.

- **Verbinding zoeken tussen christenen in Nederland en uit andere culturen**

De GZB gelooft dat Gods zending op elke plek hetzelfde is. Christenen en gemeenten in Nederland zijn net zo goed gevers als ontvangers en kunnen juist vanuit de wereldkerk bemoedigd, geïnspireerd en uitgedaagd worden. Zendingswerkers vervullen hierbij een belangrijke rol. Zij hebben een spiegel functie en zijn een inspiratiebron voor gemeente-zijn in Nederland.

Het verbinden van alle gemeenten in Nederland met een uitzending en/of programma van de GZB.

Beleids-ambitie
4

Het leggen van verbinding tussen kerken in Nederland en het buitenland om elkaar te ondersteunen en van elkaar te leren.

Beleids-ambitie
5

Focus

> Uitgedaagd worden

Wat we van onze partners in het buitenland vragen, moeten we in Nederland ook doen. Dat wil zeggen dat onze programmadoelen niet alleen voor anderen gelden, maar ook op onze eigen agenda staan: nadenken over onze missionaire houding, uitreiken naar onze omgeving en inclusief gemeente-zijn. De komende vijf jaar wil de GZB nog meer verbinding leggen tussen kerken in Nederland en het buitenland om vanuit een open houding te leren van elkaars sterke punten en valkuilen.

Buitenlandse christenen bevinden zich niet alleen over de grens, maar ook in ons eigen land. De GZB wil het contact met migrantenkerken uitbreiden en hun kennis en ervaring ook inzetten bij het vormgeven van projecten.

> Nog meer verbinden

Omdat zendingswerkers een grote rol spelen in de verbinding tussen Nederlandse en buitenlandse gemeenten, gaat de GZB op zoek naar meer werkplekken, zodat meer zendingswerkers kunnen worden uitgezonden. Over vijf jaar willen we dat elke bij de GZB betrokken gemeente een zendingswerker heeft uitgezonden, medeverantwoordelijkheid draagt voor een uitzending of in een GZB-programma participeert. Het revitaliseren van gemeenten in Nederland is de taak van de IZB. De GZB rijkt de IZB waardevolle input uit de wereldkerk aan om bezinning op gang te helpen of verder te ontwikkelen.

> Mede-eigenaar

Gemeenten kunnen mede-eigenaar van projecten worden, door niet langer alleen als donateur betrokken

te zijn, maar ook mee te denken bij de uitvoering ervan of door met eigen expertise bij te dragen. De GZB wil eigen initiatief van gemeenten stimuleren door hun de mogelijkheid te geven om zelf projectvoorstellen in te dienen. GZB ondersteunt met kennis en expertise.

Een reis is een geschikte manier om

kennis te maken met Gods wereldwijde kerk en daarmee je geloof te verrijken. De GZB organiseert met Experience 10 27 reizen waarbij reizigers ervaren wat het is om een naaste te zijn. Reizen naar partnerkerken worden een vast onderdeel van programma's waarin gemeenten een rol spelen.

